Rolopvatting

Raadsleden van **Oegstgeest** zeggen zelf de meeste tijd te besteden aan...

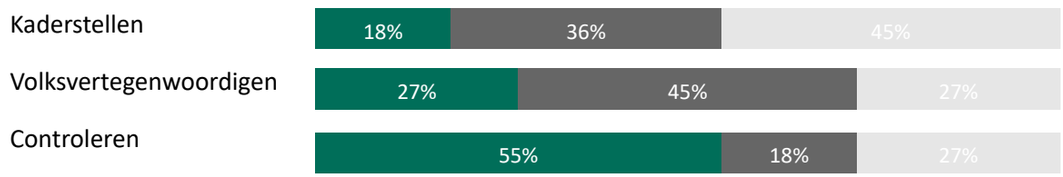

Raadsleden van de overige drie gemeenten (Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg) zeggen zelf de meeste tijd te besteden aan...

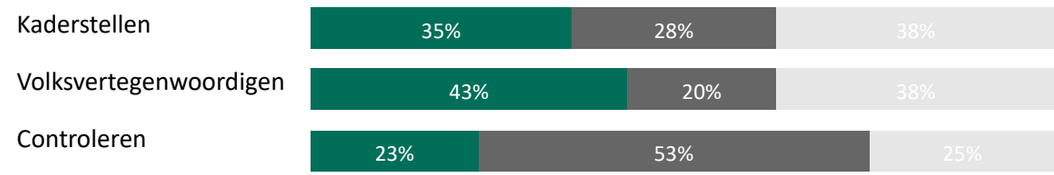

Spiegel

In dit document houden we u als raadslid van de gemeente Oegstgeest een spiegel voor waarin is aangegeven hoe u en uw collega's oordelen over de rolopvatting en -invulling met betrekking tot de de kaderstellende taak van de gemeenteraad. De spiegel is samengesteld door gebruik te maken van diverse bronnen: een digitale enquête onder de raadsleden (11 van de 19 raadsleden hebben de enquête ingevuld), gesprekken met respectievelijk de burgemeester, de gemeentesecretaris en de griffier, een analyse van een kaderstellend debat en tenslotte een afsluitend groepsgesprek met een aantal raadsleden.

Verbetermogelijkheden

Deze spiegel is bedoeld om u en uw collega's de gelegenheid te bieden te reflecteren over uw functioneren als kaderstellend gremium. De spiegel benoemt een aantal mogelijkheden om uw kaderstellende rol beter in te vullen. Door na enige tijd nog eens in deze spiegel te kijken, kunt u vaststellen of u en uw collega's deze verbetermogelijkheden benut hebben.

Controlerende taak vindt u het belangrijkste

Zoals duidelijk wordt uit de bovenste figuren op deze bladzijde, geeft u aan de meeste tijd te besteden aan uw controlerende taak, beduidend meer dan uw collega's in Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg. In het groepsgesprek dat we met u gevoerd hebben, geeft u aan dat u met name de financiële invulling van uw controlerende taak van belang vind en dat dat onder andere verklaarbaar is vanuit de hoge schuldenpositie van Oegstgeest in het verleden. Dit beeld komt overeen met het beeld dat de burgemeester, de gemeentesecretaris en de griffier hebben van het functioneren van uw raad. Zij zouden echter graag zien dat de raad meer aandacht en tijd gaat besteden aan haar kaderstellende taak; het benoemen van inhoudelijke beleidskaders en daarover het debat aangaan met het College. U geeft aan tevreden te zijn met het gegeven dat u vooral u controlerende taak oppakt.

Beter benutten van mogelijkheden om kaders te stellen

De belangrijkste momenten waarop u uw kaderstellende taken oppakt zijn de formele momenten in de planning & control cyclus: de programmabegroting en de voorjaarsnota. Het oordeelvormende debat noemt u eveneens, maar u noemt niet het beeldvormend debat, de bilaterale en informele overlegmomenten met het College en de contacten met ambtenaren als momenten die u benut om uw kaderstellende rol op te pakken. U maakt derhalve niet optimaal gebruik van de mogelijkheden die u heeft om uw kaderstellende rol in te vullen.

Raadsleden van **Oegstgeest** pakken hun kaderstellende rol vooral op tijdens...

1. Voorjaarsnota (kadernota)

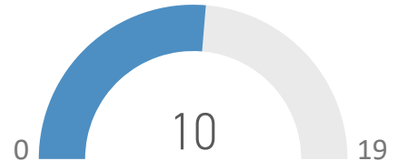

2. Oordeelsvormend debat

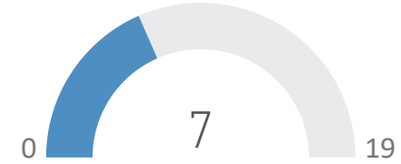

3. Begrotingsdebat

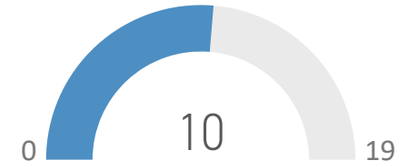

- Leidschendam-...
- Oegstgeest
- Voorschoten
- Wassenaar

Invulling kaderstellende rol

Rolopvatting: Hoe vervult de gemeenteraad van Oegstgeest zijn kaderstellende rol?

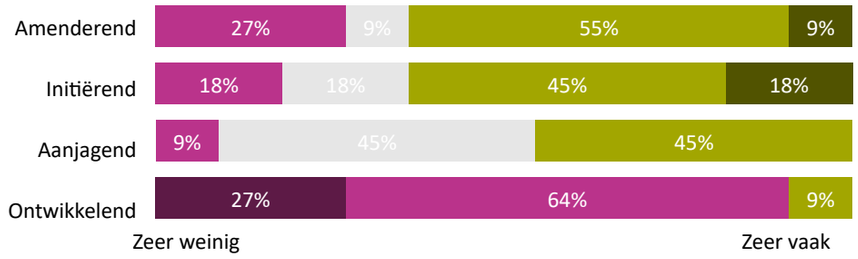

Algemeen oordeel over instrumenten en mogelijkheden om kaders te stellen

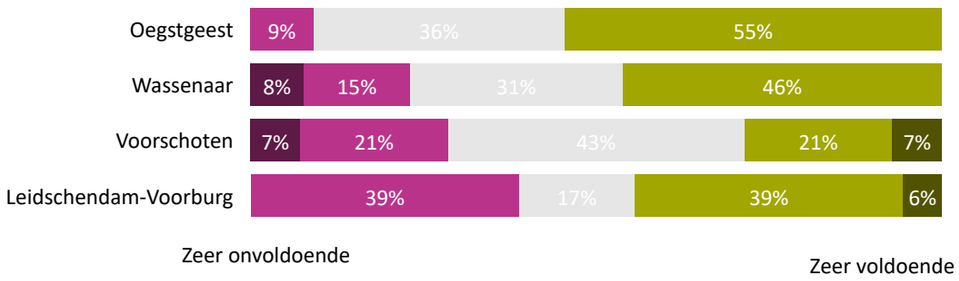

Het college betrekt de raad bij belangrijke beleidsvoornemens voor beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming

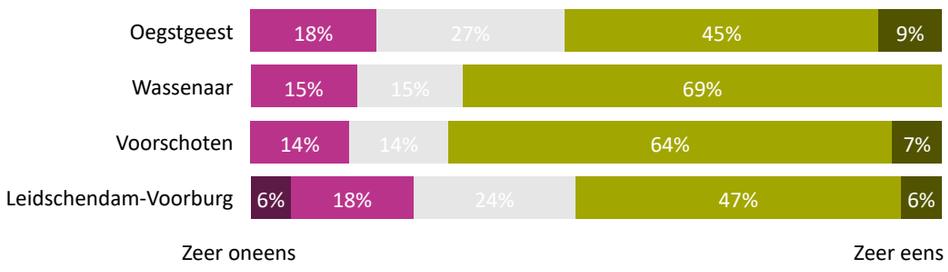

Beleidsstukken

Algemeen oordeel over kwaliteit beleidsstukken

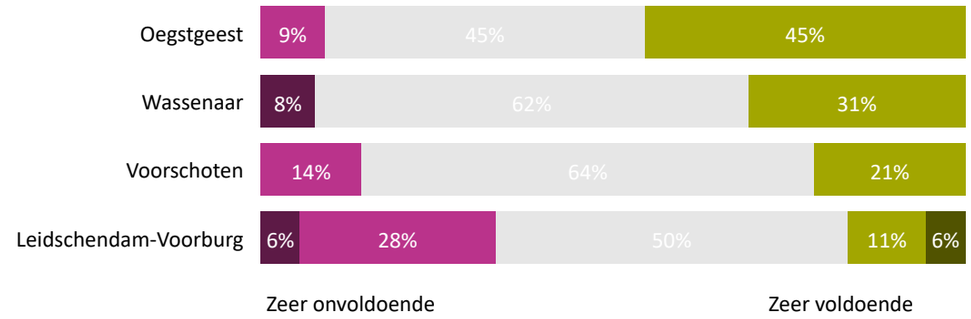

In beleidsstukken is doorgaans duidelijk omschreven:

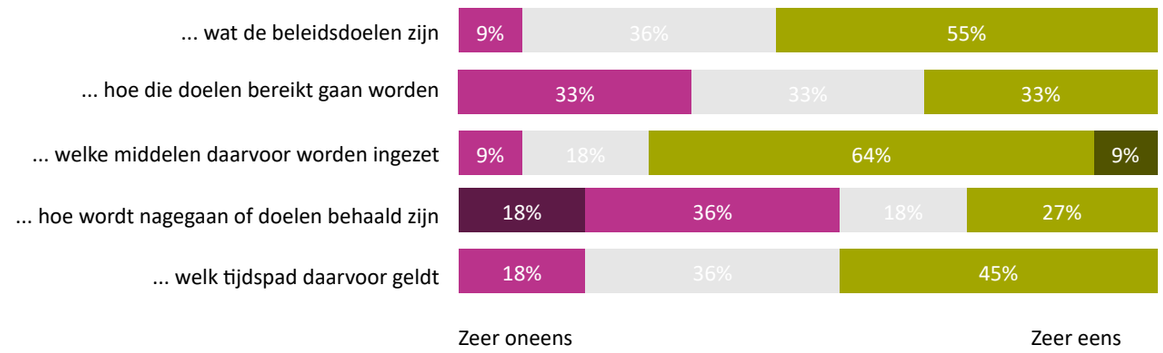

Informatievoorziening

Totaaloordeel over informatievoorziening: tijdig, volledig en juist?

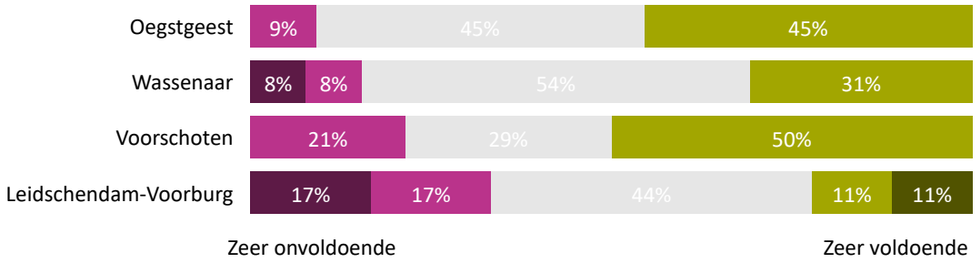

Informatievoorziening: onderdelen

De raad wordt doorgaans **tijdig** geïnformeerd over de te nemen besluiten
(we hebben voldoende tijd om het voorgenomen besluit te bespreken)

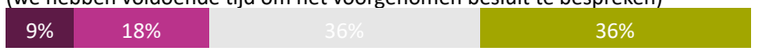

De raad wordt doorgaans **juist** geïnformeerd over de te nemen besluiten
(we hebben de goede informatie gekregen)

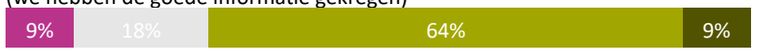

De raad wordt doorgaans **volledig** geïnformeerd over de te nemen besluiten
(we hebben alle informatie gekregen die we nodig hebben)

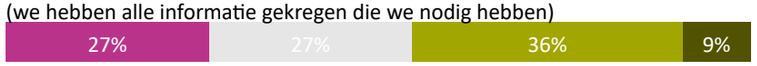

De raad wordt bij de informatievoorziening goed ondersteund door de griffie

De gemeente beschikt over een goede werkend raadsinformatiesysteem

Zeer oneens — Zeer eens

Kennis en voorbereiding

Totaaloordeel over de aanwezige tijd en kennis om het debat voor te bereiden

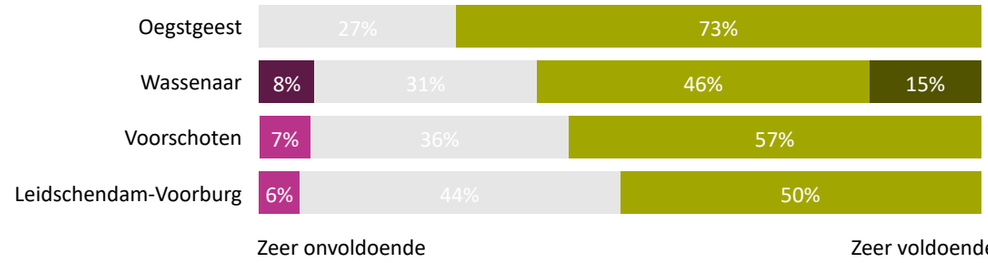

Voorbereiding debat: onderdelen

Ik heb doorgaans voldoende tijd om een raadsdebat voor te bereiden met mijn collega's

De samenwerking tussen mij en collega-fractiespecialisten van de andere partijen ter voorbereiding op een kaderstellend debat met het college verloopt goed

Ik/mijn fractie beschik(t) over voldoende kennis om mijn kaderstellende rol goed te kunnen vervullen

Zeer oneens — Zeer eens

Debat

Algemeen oordeel over de kwaliteit van het debat

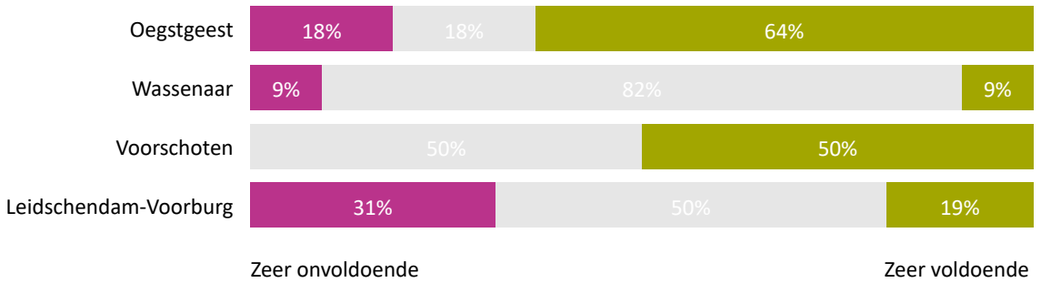

De aard van het debat

Debatten zijn doorgaans open en constructief van aard

Er is doorgaans een goede samenwerking tussen coalitie en oppositie

De raad is doorgaans voldoende geïnformeerd om gelijkwaardige gesprekspartner te zijn van het college

Het college beschouwt de raad als gelijkwaardige gesprekspartner

De kaderstellende debatten leiden doorgaans tot bijstelling van het beleid

Zeer oneens Zeer eens

Reactief

Uw kaderstellende rol vervult u vooral amenderend en initiërend en in veel mindere mate aanjagend en ontwikkelend. U acteert derhalve vooral reactief en weinig proactief, terwijl de raad die mogelijkheden wel heeft.

Onvoldoende gefaciliteerd

U verklaart dit doordat u naar eigen zeggen onvoldoende gefaciliteerd wordt om een meer proactieve rol op te pakken. Daarbij wijst u naar de rol van de griffie en het raadsinformatiesysteem dat naar uw mening onvoldoende toegankelijk is. Ook geeft u aan de mogelijkheden voor ambtelijke ondersteuning als (te) gering te ervaren. U bent van alle vier de gemeenteraden echter wel het meest positief over de mogelijkheden en/of instrumenten die u heeft om uw kaderstellende rol in te vullen, maar daarentegen weer wat minder positief over de mate waarin het College uw raad betrekt bij belangrijke beleidsvoornemens. In dit verband geeft u aan dat u het coalitieakkoord als een strak kader ervaart en relativeert u het belang om in een vroegtijdig stadium betrokken te worden bij nieuwe beleidsvoornemens omdat u het '....op grote lijnen toch vaak eens bent met elkaar....'.

Beleidsdocumenten en informatievoorziening

U bent in vergelijking met de andere drie gemeenten bovengemiddeld tevreden over de kwaliteit van de beleidsdocumenten die u krijgt aangeboden, met name als het gaat om de in die documenten beschreven financiële kaders. U vindt wel dat u niet altijd tijdig geïnformeerd wordt over voorgenomen besluiten en ook geven enkele van u aan dat de informatie niet altijd volledig is. in het groepsgesprek gaf u aan dat er met regelmaat sprake is van zogenaamde 'nazendingen' wat de besluitvorming vertraagt en bemoeilijkt.

Debat

U vindt het soms lastig om 'de grote lijnen', de hoofdpunten in de informatie te benoemen en daar de besluitvorming en het debat op te richten. Het gevolg is dat u in het debat met het College te vaak en te veel ingaat op details, zo erkent u ook zelf. Desalniettemin bent u van de vier gemeenten het meest tevreden over de kwaliteit van het debat met het College. Het college beschouwt u, zo geeft u aan, als een gelijkwaardige gesprekspartner en u bent ook overwegend tevreden over de samenwerking in de raad tussen coalitie- en oppositiepartijen. Opvallend is dan uw 'milde' oordeel over de mate waarin u de debatten als open en constructief ervaart.

Verbetermogelijkheden

1. Betere benutting mogelijkheden kaderstellende taak. Er zijn meer momenten, buiten de planning & control cyclus, om uw kaderstellende rol op te pakken. Het beter benutten van bijvoorbeeld woordvoerders overleggen en (besloten) informatie-bijeenkomsten bieden daarvoor geschikte gelegenheden. Het College staat hier open voor en zou een actievere rol van de raad in deze bijzonder waarderen.
2. Een belangrijke voorwaarde om deze rol meer proactief op te pakken is dat u daarbij beter gefaciliteerd wordt. Raadsinformatie zou zodanig aangeboden moeten worden dat u beter hoofd- van bijzaken zou moeten kunnen onderscheiden, waarbij u met name een rol voor de griffie ziet weggelegd.
3. Tenslotte verdient het aanbeveling meer aandacht te besteden aan de inhoud en wellicht wat minder aan de financiële kaders, maar daartoe moet u wel in de gelegenheid gesteld worden. Hierin is ook een rol weggelegd voor het College, zo geven de burgemeester en de gemeentesecretaris aan: klaarblijkelijk bieden sommige beleidsdocumenten nog niet voldoende (financiële) zekerheden het gevoel bij de raad 'in control' te zijn. Raadsstukken moeten dat gevoel dus meer geven.

Concrete aanbevelingen

Betere ondersteuning door de griffie
Er is onder raadsleden behoefte aan een betere ondersteuning vanuit de griffie als het gaat om het tijdig aanleveren van informatie en het duiden en toegankelijk maken van deze informatie in het licht van de kaderstellende rol van de gemeenteraad. Documenten worden soms dermate laat aangeleverd dat een goede voorbereiding van een raadsvergadering bemoeilijkt wordt. Ook vinden veel raadsleden dat het door de overvloed aan documenten lastig is de juiste stukken te selecteren die zich lenen voor een kaderstellend debat. De griffie kan daarom een aantal acties ondernemen om raadsleden hierin te ondersteunen:

1. Documenten worden tijdig aangeleverd en door middel van een duidelijke planning en raadsagenda wordt door de griffie aangegeven wanneer in de beleidscyclus de belangrijke kaderstellende momenten plaatsvinden
2. De documenten worden voorzien van korte oplegnotities waarin vermeld staat welke documenten meer en welke minder belangrijk zijn om op te focussen bij het voeren van een kaderstellend debat
3. Bij de documenten wordt aangegeven welke onderdelen/passages belangrijk zijn voor het voeren van een debat dat zich richt op de hoofdlijnen van het beleid.

Investeren in het raadsinformatiesysteem
Er heerst onvrede over het gebruikte raadsinformatiesysteem (RIS), hetgeen wordt gezien als ontoegankelijk en gebruikersonvriendelijk. Het is daarom verstandig om te investeren in het meer toegankelijk maken van het RIS zodat raadsleden beter worden gefaciliteerd in het uitvoeren van hun werkzaamheden.